

Anna Drozd
Jacek Szymański

Tymczasowe aresztowanie

Praktyczny przewodnik
dla osadzonych, ich bliskich
oraz obrońców

— ze wzorami pism

Anna Drozd
Jacek Szymański

Tymczasowe aresztowanie

Praktyczny
przewodnik
dla osadzonych,
ich bliskich oraz
obrońców

stan prawny na styczeń 2020

zawiera wzory pism
procesowych
oraz pisma do dyrektora
aresztu śledczego

Wrocław 2020

Redakcja i korekta
Szymon Makuch

Projekt okładki
Aleksandra Ołubiec

Layout
Grzegorz Owczarek

Skład i łamanie
Agata Ceckowska

Copyright © by Anna Drozd, 2020
Copyright © by Prawo Anny, 2020

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w Internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując ją, rób to jedynie na użytek osobisty.

*Szanujmy cudzą własność i prawo!
Więcej o prawie autorskim na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki*

Wydanie pierwsze
Stan prawny – styczeń 2020
Wydawnictwo Prawo Anny
Księgarnia internetowa: www.prawoanny.pl
e-mail: drozd@prawoanny.pl

Druk i oprawa:
Drukarnia Panda we Wrocławiu,
<http://www.drukarnia-panda.pl/>

ISBN 978-83-955586-0-3

Spis treści

A. Wprowadzenie	11
B. Wykaz skrótów i podstawowych pojęć	13
C. Źródła prawa	16
CZĘŚĆ PIERWSZA: POBYT W ARESZCIE ŚLED CZYM	21
1 Pierwsze chwile w areszcie śledczym	23
1.1 Przyjęcie do jednostki	23
1.2 Cela przejściowa	25
1.3 Porządek wewnętrzny i akty prawa	26
1.4 Rozmieszczenie w celi mieszkalnej	29
1.5 Zasady komunikacji na terenie aresztu śledczego	33
1.6 Harmonogram dnia	37
1.7 Kontrola osobista i pobieżna	39
1.8 Pierwsza paczka	42
1.9 Organ dysponujący	42
1.10 Służba Więzienna	44
1.11 Wychowawca i psycholog	57

1.12	Transport, konwój i doprowadzenie osoby tymczasowo aresztowanej	60
1.13	Czasowa zgoda na opuszczenie aresztu śledczego	67
1.14	Prawo tymczasowo aresztowanego do złożenia skargi ...	69
1.15	Izolacja tymczasowo aresztowanych	70
2	Szczególny status osoby tymczasowo aresztowanej	73
2.1	Tymczasowo aresztowany stwarzający poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa aresztu (szczególnie niebezpieczny)	73
2.2	Tymczasowo aresztowany objęty szczególną ochroną	77
2.3	Tymczasowo aresztowany odbywający jednocześnie karę pozbawienia wolności	80
3	Wyposażenie i stan celi	82
3.1	Powierzchnia celi	82
3.2	Sprzęt kwaterunkowy i urządzenia sanitarne	83
3.3	Sprzęt elektroniczny (TV, radio)	86
3.4	Przechowywanie jedzenia w celi mieszkalnej	89
3.5	Dodatkowy koc / własna pościel	89
3.6	Depozyt wartościowy i pieniężny / Magazyn	90
3.7	Przedmioty niedozwolone	92
3.8	Kontrola celi	93
4	Wyżywienie	97
4.1	Rodzaje posiłków / dieta więzienna	97
4.2	Wyżywienie spoza aresztu śledczego	100
4.3	Kantyna (zakupy w sklepie)	100
4.4	Dostęp do sprzętu AGD	102
5	Higiena osobista	104
5.1	Dostęp do środków higienicznych	104

5.2	Paczka higieniczna	105
5.3	Dostęp do pralki	107
5.4	Zasady korzystania z łaźni / dostęp do prysznica	108
6	Odzież i obuwie	111
6.1	Odzież własna i państwowa	111
6.2	Limity odzieży i butów	112
6.3	Paczka odzieżowa	112
7	Opieka medyczna	114
7.1	Zakres świadczeń zdrowotnych na terenie aresztu śledczego	114
7.2	Kontrola zdrowia tymczasowo aresztowanego	117
7.3	Leczenie poza jednostką aresztu śledczego	119
7.4	Badanie radiologiczne klatki piersiowej	120
7.5	Suplementy, witaminy, własne lekarstwa	121
7.6	Postępowanie z tymczasowo aresztowanym z zaburzeniami psychicznymi	123
7.7	Postępowanie z tymczasowo aresztowanym odmawiającym przyjęcia posiłków	125
7.8	Postępowanie z tymczasowo aresztowanym zagrożonym samobójstwem	125
7.9	Ciąża i narodziny dziecka w areszcie śledczym	128
7.10	Opinia o stanie zdrowia tymczasowo aresztowanego ...	130
8	Czas wolny	131
8.1	Ogólne zasady aktywności tymczasowo aresztowanych	131
8.2	Spacer i zajęcia sportowe	132
8.3	Nabożeństwa i spotkania religijne	135
8.4	Dostęp do książek i czasopism	136

8.5	Zajęcia kulturalno-oświatowe	137
8.6	Odpoczynek w łóżku	138
8.7	Zatrudnienie tymczasowo aresztowanego	138
8.8	Edukacja w trakcie tymczasowego aresztowania	140
9	Dyscyplina w areszcie śledczym	142
9.1	Obowiązki tymczasowo aresztowanego	142
9.2	Palenie tytoniu w areszcie śledczym	143
9.3	Nagrody dla tymczasowo aresztowanego	144
9.4	Kary dyscyplinarne dla tymczasowo aresztowanego	146
10	Kontakty telefoniczne	150
10.1	Procedura uzyskania zgody na kontakt telefoniczny	150
10.2	Kontakt telefoniczny z osobą najbliższą (z dzieckiem)	154
10.3	Kontakt telefoniczny z obrońcą	155
10.4	Wykonywanie połączeń telefonicznych z aresztu śledczego	156
10.5	Dodatkowe połączenie telefoniczne	159
10.6	Zmiana godziny połączenia telefonicznego	159
10.7	„Kradzież impulsów”	161
11	Korespondencja	162
11.1	Rodzaj korespondencji i zasady wysyłki	162
11.2	Koszty korespondencji	163
11.3	Kontrola korespondencji (cenzura)	163
11.4	Korespondencja urzędowa	164
12	Widzenia	166
12.1	Wniosek o widzenie z osobą najbliższą	166
12.2	Widzenie z małoletnim	170

12.3	Odmowa widzenia / zażalenie na decyzję organu dysponującego	171
12.4	Przebieg widzenia.....	173
12.5	Widzenia bez dozoru (pokój intymny).....	175
12.6	Widzenie z obrońcą	175
13	Współpraca z obrońcą	178
13.1	Co oznacza prawo do obrony?	178
13.2	Zaufanie do obrońcy	181
13.3	Jak przygotować się do rozmowy z obrońcą	183
13.4	Lista najważniejszych pytań do obrońcy	189
13.5	Zasady współpracy z obrońcą	187
14	Zwolnienie z aresztu śledczego	191
14.1	Procedura zwolnienia z aresztu śledczego	191
14.2	Pomoc tymczasowo aresztowanemu przed zwolnieniem	194
CZĘŚĆ DRUGA: DLA BLISKICH TYMCZASOWO ARESZTOWANEGO		197
15	Informacje dla osób najbliższych dla tymczasowo aresztowanego	199
15.1	Wsparcie emocjonalne	199
15.2	Rozmowa telefoniczna	200
15.3	Jak przygotować się na widzenie	201
15.4	Relacje z obrońcą	205
15.5	Wpłata pieniędzy (wypiska i żelazna kasa)	207
15.6	Paczka żywnościowa	209
15.7	Paczka odzieżowa, higieniczna, papiernicza	210

CZĘŚĆ TRZECIA: DLA OBROŃCY 215

16	Praktyczne wskazówki we współpracy z osobą tymczasowo aresztowaną	217
16.1	Zasady kontaktowania się z klientem	217
16.2	Uzyskanie zgody na widzenia i kontakty telefoniczne	220
16.3	I co dalej? Ogólne informacje o procedurach	222
16.4	Posiedzenie w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania	225
16.5	Pisma procesowe klienta	229
16.6	Kolizja obrony	231
16.7	Współpraca z rodziną tymczasowo aresztowanego	233

CZĘŚĆ CZWARTA: PRZEPISY PRAWA, ORZECZNICTWO

I WZORY PISM 237

17	Regulacje prawne dotyczące tymczasowego aresztowania	239
17.1	Cele i przesłanki tymczasowego aresztowania	239
17.2	Czas trwania tymczasowego aresztowania	241
17.3	Procedura zastosowania tymczasowego aresztowania	244
17.4	Procedura przedłużenia tymczasowego aresztowania ...	252
17.5	Warunkowe tymczasowe aresztowanie	257
17.6	Dostęp do akt sprawy przy stosowaniu tymczasowego aresztowania	258
17.7	Zakazy i ograniczenia w stosowaniu tymczasowego aresztowania	260
17.8	Zażalenie na zastosowanie i przedłużenie tymczasowego aresztowania	262
17.9	Uchylenie tymczasowego aresztowania / zmiana na wolnościowy środek zapobiegawczy	267

17.10	Nieizolacyjnie środki zapobiegawcze	268
17.11	List żelazny a tymczasowe aresztowanie	273
17.12	Udział pokrzywdzonego w stosowaniu tymczasowego aresztowania	276
18	ORZECZNICTWO	279
18.1	Surowość grożącej kary (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 5.05.2016 r., II AKz 151/16)	279
18.2	Represyjność tymczasowego aresztowania (Zdanie odrębne do postanowienia Sądu Apelacyjnego o przedłużeniu tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym ponad okres jednego roku)	289
19	WZORY PISM	295
19.1	Wzór wniosku o zgodę na otrzymanie paczki	297
19.2	Wzór wniosku o doprowadzenie do magazynu	298
19.3	Wzór wniosku o rozmowę z wychowawcą / psychologiem	299
19.4	Wzór wniosku o udzielenie nagrody w postaci dłuższego widzenia	300
19.5	Wzór skargi do dyrektora aresztu śledczego.....	301
19.6	Wzór skargi do sądu penitencjarnego	302
19.7	Wzór wniosku o zgodę na kontakt telefoniczny z obrońcą oraz osobą najbliższą w postępowaniu przygotowawczym	303
19.8	Wzór wniosku o zgodę na widzenie z osobą najbliższą w postępowaniu przygotowawczym	304
19.9	Wzór wniosku o zgodę na przepustkę (okolicznościową) w postępowaniu przygotowawczym	305
19.10	Wzór wniosku o zapoznanie z aktami postępowania w trakcie trwania tymczasowego aresztowania oraz wyznaczenie czynności przesłuchania w obecności obrońcy w postępowaniu przygotowawczym	306

19.11	Wzór wniosku o doprowadzenie na posiedzenie w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania	307
19.12	Wzór zażalenia tymczasowo aresztowanego na odmowę kontaktów telefonicznych z osobami najbliższymi w postępowaniu przygotowawczym	308
19.13	Wzór zażalenia na postanowienie o tymczasowym aresztowania z wnioskiem o zmianę na wolnościowy środek zapobiegawczy	310
19.14	Wzór zażalenia na postanowienie o przedłużeniu tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym	315

A

Wprowadzenie

„Jeśli przechodzisz przez piekło, idź dalej”.

If you're going through hell, keep going.

Winston Churchill

„Każdy pozbawiony wolności powinien być traktowany
w sposób humanitarny”.

art. 41 ust. 4 Konstytucji RP

„Kary, środki karne, środki kompensacyjne, przepadek, środki
zabezpieczające i środki zapobiegawcze wykonuje się w sposób
humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej skazanego.
Zakazuje się stosowania tortur lub niehumanitarnego albo poniżającego
traktowania i karania skazanego”

art. 4 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego

Praktyczny przewodnik po tymczasowym aresztowaniu w sposób przystępny przedstawia wszystkie istotne aspekty stosowania, a przede wszystkim wykonywania tego środka zapobiegawczego. Prezentuje obowiązujące przepisy prawne i opiera się na prawdziwych doświadczeniach osób, wobec których ten środek był stosowany.

Przewodnik ma stanowić praktyczne wsparcie nie tylko dla **tymczasowo aresztowanych**, ale także **ich najbliższych**. Wszystkie wskazówki, porady i informacje zawarte w niniejszej publikacji mają przybliżyć warunki rzeczywistości penitencjarnej i ułatwić pomoc osadzonym.

Przewodnik jest jednocześnie adresowany do **adwokatów, radców prawnych, aplikantów tych zawodów wykonujących**

funkcję obrońcy, szczególnie tych, którzy są na początku drogi zawodowej i nie mieli dotychczas kontaktu z osobami tymczasowo aresztowanymi lub był to kontakt sporadyczny.

Adresatami niniejszej publikacji są również **funkcjonariusze Służby Więziennej**. Warto, aby spojrzeli na instytucję tymczasowego aresztowania także z innej perspektywy.

Przewodnik może być przydatny również dla **wychowawców, psychologów, a także wszystkich innych osób**, które w swojej codziennej pracy zajmują się tymczasowym aresztowaniem (**policjanci, prokuratorzy, sędziowie**).

Izolacja w ramach tymczasowego aresztowania jest niewątpliwie traumatycznym doświadczeniem życiowym, a w dodatku niektóre regulacje prawne dotyczące jego wykonywania rodzą wiele wątpliwości interpretacyjnych, mających doniosłe znaczenie z praktycznego punktu widzenia.

Naszym zamierzeniem było przybliżenie w sposób bardzo przystępny problematyki wykonywania tymczasowego aresztowania i najważniejszych zagadnień dotyczących jego stosowania przez sąd – nie tylko w oparciu o omówienie obowiązujących regulacji prawnych, ale też poprzez praktyczne wskazówki i przykłady z życia osób osadzonych.

Wszystkie opisane w treści niniejszego Przewodnika historie czerpią ze zdarzeń, które wydarzyły się w różnych jednostkach penitencjarnych na terenie Polski.

Chcemy zatem w tym miejscu złożyć podziękowania osobom, które zgodziły się podzielić swoimi osobistymi doświadczeniami z izolacji.

Autorzy

B

Wykaz skrótów i podstawowych pojęć

B.1

Słownik podstawowych pojęć

Jednostka penitencjarna

areszt śledczy (również zakład karny). Areszty śledcze mogą być tworzone jako samodzielne areszty lub jako wyodrębnione oddziały zakładów karnych.

Organ dysponujący

Zobacz
1.9 Organ dysponujący

jest nim prokurator, a następnie sąd; podejmuje najważniejsze decyzje wobec tymczasowo aresztowanego^{1.9}.

Kantyna

Zobacz
4.3 Kantyna (zakupy w sklepie)

sklep, w którym tymczasowo aresztowany może zrobić zakupy trzy razy w miesiącu^{4.3}.

Wypiska

Zobacz
15.5 Wpłata pieniędzy (wypiska i żelazna kasa)

część środków wpłacanych osobie tymczasowo aresztowanej na rachunek aresztu śledczego, z których może dokonywać zakupów w kantynie^{15.5}.

Żelazna kasa

Zobacz
15.5 Wpłata pieniędzy (wypiska i żelazna kasa)

część środków pieniężnych wpłacanych osobie tymczasowo aresztowanej na rachunek aresztu śledczego, które otrzyma dopiero po wyjściu z jednostki^{15.5}.

Tymczasowo aresztowany

osoba pozbawiona wolności na podstawie postanowienia o zastosowaniu lub przedłużeniu tymczasowego aresztowania, w tym również: po wyroku skazującym sądu I instancji – do czasu otrzymania odpisu prawomocnego wyroku, którym wymierzono karę pozbawienia wolności albo karę

aresztu wojskowego, wraz z nakazem przyjęcia oraz prawomocnie skazana za granicą – do czasu otrzymania odpisu prawomocnego orzeczenia sądu okręgowego określającego karę pozbawienia wolności, która ma być wykonywana, wraz z nakazem przyjęcia.

Podejrzany

osoba, której przedstawiono zarzut popełnienia przestępstwa i wobec niej toczy się postępowanie przygotowawcze (śledztwo lub dochodzenie).

Oskarżony

osoba, wobec której wniesiono do sądu akt oskarżenia lub wnioski o skazanie bez rozprawy, lub wnioski o warunkowe umorzenie postępowania; każdy oskarżony uprzednio miał status podejrzanego, który zmienia się z chwilą, gdy prokurator kieruje sprawę do sądu.

Osadzony

osoba pozbawiona wolności i przebywająca w jednostce penitencjarnej; pojęcie to obejmuje nie tylko tymczasowo aresztowanych, ale również skazanych i ukaranych; na potrzeby niniejszego Przewodnika – osoba tymczasowo aresztowana.

Osoba najbliższa

zgodnie z art. 115 § 11 Kodeksu karnego to małżonek, wstępny (czyli rodzice, dziadkowie), zstępny (czyli dzieci, wnuki), rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu (czyli teść, teściowa, zięć, synowa), osoba pozostająca w stosunku przysposobienia (adoptowana) oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu (czyli konkubent / konkubina, partner(ka) życiowy(a)).

Osoba pozostająca we wspólnym pożyciu

ten zwrot z definicji osoby najbliższej określa osobę, która pozostaje z inną osobą w takiej relacji faktycznej, w której pomiędzy nimi istnieją jednocześnie więzi duchowe (emocjonalne), fizyczne oraz gospodarcze (wspólne gospodarstwo

domowe). Ustalenie istnienia takiej relacji, tj. „pozostawania we wspólnym pożyciu”, jest możliwe także wtedy, gdy brak określonego rodzaju więzi jest obiektywnie usprawiedliwiony. Osobą najbliższą, jako osobą pozostającą we wspólnym pożyciu, może być również osoba tej samej płci (uchwała Sądu Najwyższego z 25.02.2016 r., I KZP 20/15).

B.2

Wykaz skrótów

EKPC – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. poz. 284)

k.k. – Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.)

k.k.w. – Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2019 r. poz. 676 ze zm.)

Konstytucja – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.)

k.p.k. – Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1987 ze zm.)

C

Źródła prawa

- 1) Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2019 r. poz. 676 ze zm.)
- 2) Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1987 ze zm.)
- 3) Ustawa z 24.05.2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 2418)
- 4) Ustawa z 9.04.2010 r. o Służbie Więziennej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1427 ze zm.)
- 5) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 13.08.2003 r. w sprawie sposobów załatwiania wniosków, skarg i próśb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz.U. z 2013 r. poz. 647 ze zm.)
- 6) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Zdrowia z 9.05.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków, zakresu i trybu współdziałania podmiotów leczniczych z podmiotami leczniczymi dla osób pozbawionych wolności w zakładach karnych i aresztach śledczych w zapewnieniu świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności (Dz.U. poz. 547)
- 7) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 17.09.2003 r. w sprawie trybu przyjmowania dzieci matek pozbawionych wolności do domów dla matki i dziecka przy wskazanych zakładach karnych oraz szczegółowych zasad organizowania i działania tych placówek (Dz.U. poz. 1709)
- 8) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 26.02.2016 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej prowadzonej w podmiotach leczniczych dla osób pozbawionych wolności oraz sposobu jej przetwarzania (Dz.U. poz. 258)

- 9) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14.06.2012 r. w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności (Dz.U. z 2017 r. poz. 2131 ze zm.)
- 10) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 13.09.2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz.U. poz. 1102)
- 11) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 13.04.2016 r. w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach tymczasowo aresztowanego w postępowaniu karnym (Dz.U. poz. 513)
- 12) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 16.06.2015 r. w sprawie wykazu zakładów leczniczych, w tym psychiatrycznych, przeznaczonych do wykonywania tymczasowego aresztowania oraz warunków zabezpieczenia tych zakładów (Dz.U. z 2019 r. poz. 349 ze zm.)
- 13) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23.06.2015 r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawienie wolności oraz dokumentowania tych czynności (Dz.U. poz. 927 ze zm.)
- 14) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18.06.2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. poz. 1141)
- 15) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 19.02.2016 r. w sprawie wyżywienia osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz.U. poz. 302)
- 16) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 7.04.2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. z 2017 r. poz. 1206 ze zm.)
- 17) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 17.10.2016 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz.U. poz. 1804)

- 18) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28.11.2016 r. w sprawie sposobu i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz.U. poz. 2004)
- 19) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 19.12.2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz.U. poz. 2224)
- 20) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22.12.2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania (Dz.U. poz. 2290)
- 21) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28.12.2017 r. w sprawie prowadzenia depozytu przedmiotów wartościowych i środków pieniężnych osób pozbawionych wolności (Dz.U. z 2018 r. poz. 196)
- 22) Zarządzenie nr 23/17 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z 3.04.2017 r. w sprawie realizacji wyżywienia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (www.sw.gov.pl)
- 23) Zarządzenie nr 29/2015 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z 1.07.2015 r. w sprawie transportowania skazanych (www.sw.gov.pl)
- 24) Zarządzenie nr 19/2015 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z 12.06.2015 r. w sprawie określenia dopuszczalnej ilości i wymiarów rzeczy, w tym żywności, znajdujących się w posiadaniu skazanego w zakładzie karnym oraz sposobu postępowania z przedmiotami i żywnością, których wymiary lub ilość naruszają obowiązujący porządek lub utrudniają konwojowanie (www.sw.gov.pl)
- 25) Zarządzenie nr 24/14 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z 10.07.2014 r. w sprawie przeciwdziałania przedostawaniu się substancji odurzających i ich obrotowi na terenie zakładów karnych i aresztów śledczych (www.sw.gov.pl)
- 26) Zarządzenie nr 360 Komendanta Głównego Policji z 26.03.2009 r. w sprawie metod i form wykonywania przez policjantów konwojów i doprowadzeń (Dz.Urz. KGP Nr 6, poz. 29; częściowo zmienione zarządzeniem

nr 1471 Komendanta Głównego Policji z 3.12.2009 r. oraz zarządzeniem nr 25 z 8.10.2013 r.) (www.sw.gov.pl)

- 27) Regulamin nr 1/2010 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z 18.10.2010 r. w sprawie zasad etyki zawodowej funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej (www.sw.gov.pl)
- 28) Instrukcja nr 2/16 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z 29.08.2016 r. w sprawie zapobiegania samobójstwom osób pozbawionych wolności (www.sw.gov.pl).

CZĘŚĆ PIERWSZA

Pobyt w areszcie śledczym

10

Kontakty telefoniczne

10.1

Zobacz

19.7 Wzór wniosku o zgodę na kontakt telefoniczny z obrońcą oraz osobą najbliższą w postępowaniu przygotowawczym

Zobacz

1.9 Organ dysponujący

Podstawa prawna

§ 190 regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury

Podstawa prawna

§ 339 ust. 1 regulaminu urzędowania sądów powszechnych

Procedura uzyskania zgody na kontakt telefoniczny

Po osadzeniu w areszcie śledczym należy bezzwłocznie wystąpić do organu dysponującego z wnioskiem o wyrażenie zgody na kontakt telefoniczny z obrońcą oraz osobami najbliższymi^{19.7}.

Wniosek o kontakty telefoniczne może złożyć obrońca (dla siebie oraz dla osób najbliższych) lub też osobiście tymczasowo aresztowany. Jest to kwestia, którą należy ustalić z obrońcą – najlepiej bezpośrednio po uzyskaniu informacji, że zostało zastosowane tymczasowe aresztowanie.

Wniosek w formie pisemnej należy skierować **do organu dysponującego**^{1.9}, w jego treści wskazując imię i nazwisko osoby, stopień pokrewieństwa oraz numer telefonu.

Organ dysponujący – prokurator – powinien taki wniosek rozpatrzyć w terminie „**bezzwłocznie**”.

Jeżeli tymczasowo aresztowany pozostaje do dyspozycji sądu, sędzieja lub asesora sądowego, któremu przydzielono daną sprawę, albo przewodniczący wydziału bezzwłocznie wydaje zarządzenie w przedmiocie możliwości korzystania przez niego z aparatu telefonicznego.

W praktyce czas oczekiwania na rozpoznanie wniosku o zgodę na połączenia telefoniczne może trwać kilka, kilkanaście dni albo i tygodni. Pojęcie „bezzwłocznie” nie jest sztywnym terminem i praktyka jest bardzo różna, dlatego należy jak najszybciej

złożyć wniosek (pisemnie, korespondencyjnie); w ustaleniu adresu siedziby prokuratury może pomóc wychowawca.

Nie ma limitu osób najbliższych, z którymi można mieć kontakt telefoniczny.

Podstawa prawna

art. 217 c § 2 Kodeksu karnego wykonawczego

Organ dysponujący może odmówić kontaktu telefonicznego ze wskazaną osobą najbliższą wyłącznie z dwóch przyczyn:

- 1) zachodzi uzasadniona obawa, że zostanie ona wykorzystana w celu bezprawnego utrudniania postępowania karnego; lub
- 2) zachodzi uzasadniona obawa, że zostanie ona wykorzystana do popełnienia przestępstwa, w szczególności podżegania do przestępstwa.

Należy podkreślić, że nie wystarczy sama obawa – musi być uzasadniona – i wykazana w treści zarządzenia oraz oparta na konkretnych faktach wynikających z materiałów postępowania.

Wskazówka

Organ dysponujący nie może odmówić kontaktu telefonicznego z obrońcą, ale może utrudniać ten kontakt poprzez wydawanie jednorazowej zgody na wykonanie połączenia. Zgoda na kontakty z osobami najbliższymi może być limitowana, np. osoba aresztowana ma prawo do określonej liczby kontaktów telefonicznych w tygodniu, np.: dwa razy w tygodniu. Prawo do kontaktu telefonicznego z obrońcą nie wynika z mocy prawa, ale musi zostać wydana decyzja organu dysponującego.

Podstawa prawna

art. 217c § 4 Kodeksu karnego wykonawczego

Decyzja prokuratora / sądu ma postać **zarządzenia**, które – jeśli jest negatywne – można zaskarżyć w terminie **siedmiu dni od otrzymania decyzji**. Odwołanie od zarządzenia należy zatytułować: „**Zażalenie**” i uzasadnić szczegółowo, dlaczego

zarządzenie jest nieprawidłowe, tj. niezgodne z prawem i stanem faktycznym (np. nie ma podstaw do uzasadnionej obawy, o której mowa w art. 217c k.k.w.). Należy pamiętać, że odmowa kontaktu może być uzasadniona wyłącznie okolicznościami, o których stanowi wyżej wskazany art. 217c k.k.w.

Zażalenie może złożyć zarówno obrońca, jak i osobiście tymczasowo aresztowany.

Zażalenie należy złożyć za pośrednictwem prokuratora, który wydał zarządzenie i skierować do prokuratora nadrzędnego (nie trzeba wpisywać jego danych, wystarczy wskazać: Prokurator nadrzędny nad prokuratorem prowadzącym postępowanie). Jeśli zarządzenie wydał sędzia, to wówczas zażalenie przysługuje do sądu, do którego dyspozycji pozostaje tymczasowo aresztowany (np. od zarządzenia sędziego sądu okręgowego należy złożyć zażalenie do sądu okręgowego).

Podstawa prawna

§ 339 ust. 5 regulaminu urzędowania sądów powszechnych

Zażalenie na zarządzenie o odmowie wyrażenia zgody na korzystanie z aparatu telefonicznego sąd powinien rozpoznać w ciągu 48 godzin od chwili otrzymania zażalenia.

Podstawa prawna

art. 217c § 3 Kodeksu karnego wykonawczego

Jeśli tymczasowo aresztowany pozostaje w dyspozycji kilku organów dysponujących (jest tymczasowo aresztowany w więcej niż jednej sprawie), zgodę na kontakt telefoniczny musi wyrazić każdy z tych organów osobno, chyba że organy te zadecydują inaczej.

Podstawa prawna

§ 107 ust. 6 rozporządzenia w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności

Udzielona przez prokuratora zgoda na wykonywanie połączeń telefonicznych przestaje obowiązywać, gdy sprawa karna zostaje skierowana do sądu (prokurator składa akt oskarżenia i przekazuje akta sprawy do sądu). Wówczas konieczne jest wydanie nowego zarządzenia (zgody) przez sąd. Dopóki nie zostanie ono doręczone do administracji aresztu śledczego, osoba tymczasowo aresztowana nie może wykonywać połączeń telefonicznych do osób bliskich ani do też do obrońcy.

Z praktyki: Wykonywanie połączeń za granicę

Małgorzata, zamieszkująca z rodziną we Francji, została zatrzymana i na mocy europejskiego nakazu aresztowania osadzona w areszcie śledczym w Polsce. Prokurator prowadzący postępowanie wyraził zgodę na widzenie Małgorzaty z córką i wnuczką, które zamieszkują na co dzień we Francji. Małgorzata wystąpiła o wyrażenie zgody na kontakt telefoniczny z córką, lecz otrzymała odmowę, ponieważ „nie można zweryfikować numeru, który podaje podejrzana, a jak wynika z jej oświadczeń, córka zamieszkuje za granicą”.

Komentarz:

Decyzja prokuratora jest niezrozumiała i nielogiczna. Prokurator nie może odmówić prawa do kontaktu telefonicznego tylko z tego powodu, że osoba najbliższa mieszka za granicą i nie może zweryfikować podanego numeru telefonicznego, z trzech powodów:

- 1) organ dysponujący nie ma obowiązku ani też potrzeby sprawdzenia / weryfikowania numeru telefonu osoby najbliższej, z którą chciałby kontaktować się tymczasowo aresztowany. Jego kompetencją jest wyrażenie zgody na konkretną osobę, co do której nie zachodzą obawy wyrażone w art. 217 c.k.k.w. – kwestia podania błędnego numeru obciąża osobę tymczasowo aresztowaną, która nie będzie mogła zrealizować zgody na kontakt, z uwagi na nieprawidłowy numer, ponieważ:
- 2) weryfikacji numeru telefonicznego dokonuje funkcjonariusz Służby Więziennej, który kontroluje wybór numeru w trakcie korzystania z aparatu telefonicznego oraz nawiązuje połączenie z osobą, która odbiera połączenie: „Dzień dobry, tu Areszt Śledczy w (miejscowość), proszę się przedstawić”. Funkcjonariusz sprawdza zgodność usłyszanych danych osobowych z treścią zarządzenia o wyrażeniu zgody na kontakty telefoniczne, jeśli telefon odbierze inna osoba, to funkcjonariusz nie przekaze słuchawki tymczasowo aresztowanemu, ponadto zaś:
- 3) rozmowy są kontrolowane i funkcjonariusz na bieżąco nasłuchuje treść rozmowy, zatem gdyby w trakcie

Zobacz

19.7 Wzór wniosku o wyrażenie zgody na kontakt telefoniczny z obrońcą oraz osobą najbliższą w postępowaniu przygotowawczym

rozmowy doszło do zmiany osoby – połączenie zostanie rozłączone, a o zdarzeniu zostanie powiadomiony organ dysponujący^{19.7}.

10.2

Kontakt telefoniczny z osobą najbliższą (z dzieckiem)

Podstawa prawna

§ 28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porzędkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Zgodnie z przepisami tymczasowo aresztowany może skorzystać z samoinkasującego aparatu telefonicznego jeden raz w ciągu dnia, co oznacza, że może odbyć jedną rozmowę w ciągu dnia (chyba że uzyska zgodę dyrektora aresztu śledczego na kolejne połączenie).

Podstawa prawna

§ 28 ust. 3 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porzędkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Czas korzystania z aparatu telefonicznego z osobą najbliższą jest limitowany – zgodnie z przepisami może trwać **nie dłużej niż pięć minut**. Dyrektor aresztu śledczego może ten czas określić jako dłuższy, np. siedem minut.

Podstawa prawna

§ 28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porzędkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Tymczasowo aresztowany może korzystać z samoinkasującego aparatu telefonicznego na własny koszt lub na koszt rozmówcy. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może zezwolić na skorzystanie z innego aparatu telefonicznego na koszt abonenta lub tymczasowo aresztowanego, a jeżeli tymczasowo aresztowany nie posiada środków pieniężnych, na koszt aresztu śledczego.

Wskazówka

W przeciwieństwie do osób skazanych osoby tymczasowo aresztowane nie mogą korzystać z możliwości komunikowania się za pośrednictwem programu Skype, który jest bardzo często wykorzystywany do komunikacji z małymi dziećmi.

10.3

Kontakt telefoniczny z obrońcą

Podstawa prawna

§ 28 ust. 3 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porzędkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Osoba tymczasowo aresztowana ma prawo posiadać maksymalnie trzech obrońców i do każdego ma prawo uzyskać zgodę na wykonywanie połączeń telefonicznych. Nie ma żadnego limitu trwania rozmowy z obrońcą, zatem funkcjonariusz nie może jej przerwać z uwagi na upływ określonego czasu, jak w przypadku rozmów z osobą najbliższą.

Podstawa prawna

art. 6 Kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 42 Konstytucji RP

Organ dysponujący nie może odmówić osobie tymczasowo aresztowanej kontaktu telefonicznego z obrońcą, ponieważ stanowiłoby to rażące naruszenie konstytucyjnego prawa do obrony.

Podstawa prawna

art. 6 Kodeksu karnego wykonawczego

Tymczasowo aresztowany ma prawo do porozumiewania się z obrońcą, pełnomocnikiem będącym adwokatem albo radcą prawnym oraz przedstawicielem niebędącym adwokatem ani radcą prawnym, który został zaaprobowany przez Przewodniczącego Izby Europejskiego Trybunału Praw Człowieka do reprezentowania skazanego przed tym Trybunałem, podczas nieobecności innych osób oraz korespondencyjnie. Jeżeli organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, zastrzeże przy widzeniu obecność swoją lub osoby upoważnionej – widzenie odbywa się w sposób wskazany przez ten organ.

Wskazówka

Bardzo często Porządek wewnętrzny określa godziny telefonowania w porze porannej, gdy obrońca jest niedostępny z uwagi na inne obowiązki (udział w rozprawach). Można w takiej sytuacji zwrócić się z pisemną prośbą do dyrektora aresztu śledczego o wyrażenie zgody na wykonanie połączenia o innej porze (np. wskazać, iż prosi się o możliwość wykonania telefonu po godz. 15:00), aby skutecznie dodzwonić się do obrońcy. Warto, kończąc rozmowę z obrońcą, umówić się konkretnie na kolejny termin rozmowy, aby nie dzwonić w sytuacji, gdy będzie on zajęty innymi obowiązkami.

10.4

Wykonywanie połączeń telefonicznych z aresztu śledczego

Tymczasowo aresztowany musi posiadać **kartę**, np. Telegrosik, Do Gadania itp. – w zależności, który operator świadczy usługi telefoniczne na terenie aresztu śledczego. Kartę można kupić w kantynie za odpowiednio: 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł; osoby najbliższe lub obrońca mogą przekazać w trakcie widzenia kupon telefoniczny, ale potrzebna jest uprzednia zgoda dyrektora aresztu śledczego na otrzymanie karty w czasie widzenia.

Podstawa prawna

§ 26 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porzędkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Wskazówka

Tymczasowo aresztowany może także korzystać z samoinkasującego aparatu telefonicznego na koszt rozmówcy. Natomiast w uzasadnionych przypadkach – jeżeli tymczasowo aresztowany nie posiada środków pieniężnych – dyrektor może zezwolić na skorzystanie z aparatu na koszt aresztu śledczego.

W treści Porządku wewnętrznego ustalone są **konkretne godziny**, w których osoby tymczasowo aresztowane są doprowadzane do aparatu telefonicznego i mogą z niego skorzystać (np. w poniedziałki, środy, piątki od godz. 8:00 do 10:00, a w pozostałe dni tygodnia od 10:00 do 18:00).

Osoba tymczasowo aresztowana powinna rano – w trakcie apelu lub przy odbiorze śniadania – pisemnie lub ustnie (w zależności od zasad przyjętych na terenie jednostki) **zgłosić prośbę o doprowadzenie jej do aparatu telefonicznego** celem wykonania połączenia.

Osoba tymczasowo aresztowana nie ma wpływu na czas, kiedy zostanie doprowadzona do telefonu; może poprosić, aby w określonym przedziale czasu była to konkretna godzina, ale nie ma gwarancji, że jej prośba zostanie uwzględniona.

Jeśli prośba ma charakter pisemny, należy wskazać w jej treści: swoje dane oraz imię, nazwisko, numer telefonu osoby, z którą chce się nawiązać kontakt telefoniczny.

Podstawa prawna

art. 105b w zw. z art. 209 Kodeksu karnego wykonawczego

Funkcjonariusz Służby Więziennej **ma obowiązek** doprowadzić osobę tymczasowo aresztowaną każdego dnia – jeśli zgłosi taką prośbę – do aparatu telefonicznego i umożliwić skorzystanie z aparatu samoinkasującego. Osoba tymczasowo aresztowana ma prawo skorzystać z aparatu telefonicznego, a nie tylko możliwość.

Podstawa prawna

§ 28 ust. 3 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Jeśli osoba wskazana przez aresztowanego nie odbiera telefonu, należy umożliwić osobie aresztowanej wykonanie połączenia do innej, do której może telefonować – **liczba prób nawiązania połączenia nie jest określona w przepisach prawa, ani też w Porządku wewnętrznym** i zależy od empatii oraz możliwości czasowych funkcjonariusza Służby Więziennej; niemniej należy pamiętać, że przepisy nie określają długości rozmowy telefonicznej, a czas korzystania z aparatu telefonicznego. Pod pojęciem „korzystania” mieści się nie tylko rozmowa, ale również próby nawiązania połączenia.

Wskazówka

Przepisy prawa nie regulują kwestii, ile prób połączeń może wykonać tymczasowo aresztowany, kiedy osoba, do której telefonuje, nie odbiera połączenia, ale regulują czas korzystania z aparatu telefonicznego, który nie jest równoznaczny z prowadzeniem rozmowy telefonicznej. Niezgodne z prawem jest zatem przyjęcie, że nieudana próba połączenia wyczerpuje korzystanie z aparatu telefonicznego.

Tymczasowe aresztowanie wykonuje się w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej skazanego oraz zakazuje się stosowania tortur lub inhumannego albo poniżającego traktowania i karania (art. 4 k.k.w), zatem funkcjonariusz Służby Więziennej powinien umożliwić osobie aresztowanej korzystanie przez pięć minut z aparatu

telefonicznego, w trakcie których wykona ona kilka prób połączeń do bliskiej osoby lub obrońcy, a w sytuacji gdyby wybrana osoba nie odbierała, a tymczasowo aresztowany miał zgodę na połączenie z inną – umożliwi wykonanie do niej połączenia. Osoba tymczasowo aresztowana ma prawo korzystać z aparatu telefonicznego przez pięć minut, a nie tylko prowadzić rozmowę przez pięć minut.

Podstawa prawna

§ 27 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Rozmowę telefoniczną rozpoczyna funkcjonariusz Służby Więziennej, który ma obowiązek przedstawić się i zweryfikować, z kim nawiązał połączenie; dopiero po uzyskaniu potwierdzenia, że jest to osoba wskazana w zarządzeniu, przekazuje słuchawkę tymczasowo aresztowanemu; w trakcie rozmowy funkcjonariusz stoi obok rozmawiającego.

Podstawa prawna

art. 90 pkt 9 w zw. z art. 209 Kodeksu karnego wykonawczego

Nie wolno w trakcie połączenia prowadzić rozmowy z inną osobą, która nie jest wymieniona w zarządzeniu o wyrażeniu zgody (nawet jeśli jest to także osoba najbliższa). Takie postępowanie może prowadzić do utraty prawa do kontaktowania się z najbliższymi.

Wskazówka

Instrukcja obsługi korzystania z przykładowej karty DoGadania:

- 1) Usuń warstwę zdrapki z karty, aby odsłonić kod PIN.
- 2) Wybierz numer dostępowy: 800 909 800 (zapisany na karcie).
- 3) Po usłyszeniu prośby o wprowadzenie numeru PIN wpisz kod z karty.
- 4) Poprawne wprowadzenie kodu PIN potwierdzone jest komunikatem o ilości środków na karcie.
- 5) Wybierz numer, z którym chcesz się połączyć.
- 6) Poprawne wprowadzenie numeru potwierdzone jest komunikatem o maksymalnej ilości minut, jakie pozostają Ci do rozmowy z tym numerem.
- 7) Po zakończeniu rozmowy – rozłącz się.

Z praktyki: Głuchy telefon do obrońcy

Tymczasowo aresztowana wykręciła numer do swojego obrońcy, który nie odebrał telefonu. Kontrolująca ją funkcjonariuszka nie pozwoliła ponowić tego połączenia, ani też spróbować zatelefonować do innej osoby, do której osadzona również miała zgodę – twierdząc, że przysługuje jej jedno połączenie, które właśnie wykonała (a że ma pecha, to już jej problem). Inna tymczasowo aresztowana wykręciła numer telefonu do kancelarii swojego obrońcy i kontrolująca rozmowę funkcjonariusz Służby Więziennej nawiązała rozmowę z sekretarką, która poinformowała ją, że adwokat wyszedł na 10 minut i zaraz wróci. Funkcjonariuszka zakończyła rozmowę i uznała, że osadzona wyczerpała już prawo do telefonowania, po czym odprowadziła ją do celi, również nie pozwalając na wykonanie połączenia do innej osoby.

10.5

Podstawa prawna

§ 28 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porzędkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Dodatkowe połączenie telefoniczne

Zasadą jest **jedno doprowadzenie do aparatu samoinkasującego osoby** tymczasowo aresztowanej.

W wyjątkowych sytuacjach osoba tymczasowo aresztowana może zwrócić się z pisemną prośbą do dyrektora aresztu śledczego o wyrażenie zgody na wykonanie dodatkowego połączenia, np. do obrońcy. Taką prośbę należy uzasadnić, wskazując okoliczności, które przemawiają za koniecznością zatelefonowania w ciągu jednego dnia np. do obrońcy oraz do osoby najbliższej. Dyrektor aresztu ma prawo (nie obowiązek) wyrazić zgodę na takie dodatkowe połączenie.

10.6

Podstawa prawna

§ 7 rozporządzenia w sprawie regulaminu

Zmiana godziny połączenia telefonicznego

W wyjątkowej sytuacji dyrektor aresztu śledczego może wyrazić zgodę na **wykonanie połączenia poza godzinami**

telefonowania, które zostały określone w treści Porządku wewnętrznego. Prośba musi zawierać uzasadnienie, z jakich powodów niemożliwe jest nawiązanie połączenia z wybraną osobą w porze ustalonej odgórnie. Może to być np. sytuacja, że osoba najbliższa jest w pracy i nie ma możliwości odebrania telefonu i swobodnej rozmowy w godzinach wyznaczonych Porządkiem wewnętrznym.

Z praktyki: Wykonanie połączenia poza godzinami ustalonymi w Porządku wewnętrznym

Podejrzana poprosiła dyrektora aresztu śledczego o wyrażenie zgody na wykonanie połączenia po południu, ponieważ w godzinach wyznaczonych Porządkiem wewnętrznym (8:00–10:00) jej dwuletni syn nie przebywa z jej matką, z którą ma prawo kontaktu, lecz z ojcem (pokrzywdzonym w sprawie, brak możliwości kontaktu telefonicznego). Dyrektor odmówił i w rozmowie z osadzoną powiedział: „Jak ja się potem wytłumaczę prokuratorowi, że Pani dzwoniła w innych porach niż zakłada Porządek wewnętrzny?”.

Komentarz:

Jak wskazano wyżej, dyrektor aresztu śledczego samodzielnie ustala godziny telefonowania i ma prawo wyrazić zgodę na ich zmianę wobec uzasadnionej prośby osoby tymczasowo aresztowanej. Nie ma podstaw prawnych, aby organ postępowania (prokurator czy sąd) kontrolował godziny telefonowania na terenie aresztu śledczego, w zakresie jego kompetencji jest tylko wyrażenie zgody na kontakt konkretną osobą. § 7 rozporządzenia w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania stanowi, że dyrektor aresztu śledczego może dokonywać odstępstw od przewidzianego w regulaminie sposobu wykonywania tymczasowego aresztowania w zakresie umożliwiającym tymczasowo aresztowanym podtrzymywanie i utrwalanie więzi uczuciowej z osobami bliskimi oraz sprawowanie przez nich stałej i bezpośredniej opieki nad dziećmi przebywającymi w domach dla matki i dziecka przy zakładach karnych.

10.7

„Kradzież impulsów”

Karta telefoniczna zawierająca określoną liczbę impulsów zostaje uruchomiona przez wpisanie do aparatu telefonicznego kilkunastocyfrowego kodu, a następnie wybrania numeru rozmówcy. Istnieje techniczna możliwość (nieznana autorom), aby za pomocą specjalnego kodu odzyskać dostęp do wcześniej używanej karty i wykorzystać z niej impulsy telefoniczne. Tę sztuczkę znają osoby długotrwale przebywające na terenie jednostek penitencjarnych, dzięki czemu mogą telefonować na cudzy koszt. Aby uniknąć takiej sytuacji, należy po zakończeniu połączenia, raz jeszcze połączyć się z operatorem i wpisać przypadkową kombinację cyfr odpowiadającą długości właściwego kodu, aby aparat telefoniczny zapamiętał jako ostatni ten przypadkowy kod.